

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI • CENA 5 DINARJEV

KU-
-KU

KU-
-KU

KU-
-KU

Zbor ruskih balalajk »Kremelj«, ki pod vodstvom g. Kalčenka (v sredini) često nastopa v ljublj. radiu in uživa med poslušalci splošno priljubljenost.

LJUBLJANA

JEZIKOVNITEČAJI

Češčina.

Poučuje konz. uradnik g. J. Novak.

(38. lekcija. — 27. maja 1929.)

Pokračování článku: **Lidské tělo.**

Trup obsahuje²⁶ prsa²⁷ (hrud), záda²⁸ s páteří²⁹ a břicho³⁰. V prsou nachází³¹ se srdce a plíce³², ústrojí dýchací³³. Páteř skládá se z obratlů³⁴; páteř prochází³⁵ mícha³⁶. Břicho obsahuje žaludek³⁷, který přijímá³⁸ a zažívá³⁹ potravu⁴⁰, játra⁴¹, ledviny⁴², slezinu⁴³ a střevo⁴⁴. Dutinu⁴⁵ břišní⁴⁶ odděluje⁴⁷ od dutiny hrudní⁴⁸ blána⁴⁹, která se jmenuje pobřišnice⁵⁰.

Končetiny jsou paže⁵¹ (ruce) a nohy. S tělem je spojují šlachy⁵², svaly⁵³ a klouby⁵⁴. Části paže jsou: hořejší⁵⁵ paže, loket⁵⁶, dolejší⁵⁷ paže, zápěstí a ruka. Každá ruka má pět prstů: palec, ukazováček⁵⁸, prostřední prst, prsteník a malíček⁵⁹. Sevřená⁶⁰ ruka jmenuje se pěst⁶¹.

²⁶ obsahovati (obsegati) — ²⁷ prsa (grudi) — ²⁸ záda (hrbet) — ²⁹ páteř (hrbtenjača) — ³⁰ břicho (trebuk) — ³¹ nacházeti se (nahajati se) — ³² plíce (pljuča) — ³³ dýchací orgán (dihalni organ) — ³⁴ obratel (vretence) — ³⁵ procházeti (prehaja) — ³⁶ mícha (hrbtenica) — ³⁷ žaludek, mn. žaludky (želodec) — ³⁸ přijímati (sprejemati) — ³⁹ zažívati (prebavljati) — ⁴⁰ potrava (hrana) — ⁴¹ játra (jetra) — ⁴² ledvina, -y (ledvica) — ⁴³ slezina (vranica) — ⁴⁴ střevo, mn. střeva (črevo) — ⁴⁵ dutina (votlina) — ⁴⁶ břišní (trebušni) — ⁴⁷ oddělovati, -luji, -luješ, -luji (ločiti) — ⁴⁸ hrudní (prsni) — ⁴⁹ blána (koža, membrana) — ⁵⁰ pobřišnice (potrebušnica) — ⁵¹ paže (roka) — ⁵² šlacha (kita) — ⁵³ sval (mišica) — ⁵⁴ kloub, -y (zglob) — ⁵⁵ hořejší (gornji) — ⁵⁶ loket (laket) — ⁵⁷ dolejší (dolnji), zápěstí (zapěstje) — ⁵⁸ ukazováček (kazalec) — ⁵⁹ malíček (mezinec) — ⁶⁰ sevřená (zaprta) — ⁶¹ pěst, mn. pěsti (pest).

Konverzační věty (stavki za konverzacijo):

U lékaře (pri zdravniku).

56. Dojděte mi prosím pro lékaře, jsem velmi churav.
Idite, prosím, po zdravotníka, sem zelo bolan.
57. Co vás bolí? Kde cítíte bolesti?
Kaj vas boli? Kje čutite bolečine?
58. Bolí mne silně hlava, bolí mne v krku.
Bolí me zelo glava, bolí me v vratu.
59. Nemohu dobře polykati a těžko dýchám.
Ne morem dobro požirati in težko diham.
60. Nachladil jsem se a nespál jsem pro kašel celou noc.
Prehladil sem se in nisem radil kašlja spal celo noč.
61. Již několik dní nemám žádné chuti k jídlu.
Že nekoliko dni nimam nobenega teka k jelu.
62. Mám zimnici a horečku.
Imam mrzlico in vročico.

63. Včera jsem několikrát zvracel.
Včeraj sem nekolikokrat bljuval.

64. Mám zkažený žaludek.
Imam pokvarjen želodec.

Srbohrvaščina.

Poučuje profesor g. I. Mazovec.

(V sredo 29. maja ob 19-30.)

Danes bomo govorili o še drugih stavkovih členih, ki jih je treba primerno porazmestiti v stavku. Najvažnejše je dopolnilo ali objekt, razen njega pa prilastek, ki oba potanje pojasnjujeta osebek, pa tudi povedek; v prvem primeru je tako dopolnilo objekt, n. pr.: seljaci oru njivu, — v drugem pa prilastek, n. pr.: marljivi seljaci oru njivu. Lahko se pa h takim dodatkom dodajo še drugi pojasnjevalni dodatki, n. pr.: vrlo marljivi seljaci oru široku njivu.

Dodatki so iz vseh govornih razpolov, — n. pr.: dode mu jedinica kći; življahu u malom selu; to mu je deveta briga; čitaj ovu knjigu; sutra će mi gosti doći. Dodatki so torej lahko, kot smo spoznali, samostalniki (jedi-

TUNGSRAM RADIO CEVI

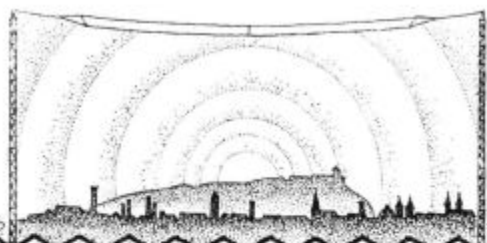

SO NAJPOPOLNEJŠE

**Upotrebite Tungsrarm
Barijeve elektronke!**

STANE ZA JUGOSLAVIJO:

ČETRTLETNO 40 DIN
POLLETNO 75 DIN
CELOLETNO 140 DIN

STANE ZA INOZEMSTVO

ČETRTLETNO 50 DIN
POLLETNO 90 DIN
CELOLETNO 170 DIN

RADIO LJUBLJANA

Naš radio.

Naš radio postaja čimdalje bolj last širokih ljudskih plasti. List bo mogel njegovemu delu dati potrebno oporo, bo pa postal tudi vidna vez med postajo in poslušalci.

Kot ena največjih slovenskih kulturnih pridobitev ima naš radio v prvi vrsti prosveten pomen.

Naprosil sem zato za razgovor o našem radiu glavnega tajnika Prosvetne zveze, gosp. Vinka Zora, ki mi je rade volje dal zaželeno informacije, za katere se mu na tem mestu zahvaljujem.

Prosvetna zveza je mislila na slovenski radio že l. 1925. po povratku g. Zora iz Holandske, kjer je imel priložnost izvedeti, da tamošnja prosvetna Zveza pripravlja ustanovitev lastne radijske postaje. Začelo se je tudi pri nas zanimanje za radiofonijo sploh. Prosvetna zveza je osnovala lastno radijsko delavnico pod vodstvom g. Fr. Bizjaka in ko se je leta 1926. izvedelo, da dobi Slovenija lastno oddajno postajo, je bila radiofonija v Slovencih že precej razširjena. Radijskih naročnikov je bilo že precejšnje število in tehnična delavnica Prosvetne zveze je imela že obilo posla s sestavljanjem aparatov in posredovanjem pri nakupu za naše prosvetne organizacije, pa tudi zasebnike. Trebalo je le še lastne slovenske postaje. Po zaslugi sedanjega tehn. vodje ljubljanske postaje vseučiliškega profesorja g. ing. M. Osane se je odločilo, da dobi Slovenija mesto sicer nameravane radiotelegrafske vendarle radiofonsko postajo.

Prosvetna zveza se je pravočasno pobrižala, da je dobila postajo v lastno eksploatacijo in lani majnika se je sklenila zakupna pogodba med njo in državo za dobo 15 let. Med tem se je postaja že gradila, avgusta 1928 so se vršili že prvi poskusi oddajanja,

a s 1. septembrom se je pričelo oddajanje poskusnega programa, ki se je dobro obneslo.

Celotno postajo vodi pod okriljem Prosvetne zveze tako zvana Radijska eksekutiva, ki ji predseduje dr. Mohorič. Za ogromne investicije je bilo treba seveda najeti primerno posojilo.

Programo določa in splošno smer daje prosvetno-programski odsek, v katerem se nahaja med drugimi tudi zastopnik slovenske univerze, univ. prof. g. dr. Fr. K. Lukman, a načeluje temu odseku g. dr. Karel Capuder. Delo v posameznih panogah vodijo posebni referenti. Tako je prosvetni referent g. V. Zor, glasbeni referent g. dr. A. Dolinar, dramski referent g. F. Koblar (ki mu stoji kot režiser ob strani g. M. Skrinšek).

Postaja v Domžalah zaposluje štiri moči, studio v Ljubljani pet moči (dva tehnik, dve pisarniški moči in napovedovalca). Tehnični vodja postaje je, kot že omenjeno, g. ing. M. Osana.

Odkar deluje ljubljanska postaja, kaže število naročnikov v Sloveniji sledeči porast. 1. sept. 1928 je bilo 2030 naročnikov, 1. oktobra 2507, 1. novembra 3197, 1. decembra 3679, 1. januarja 4245, 28. februarja 5233, 31. marca 5804 in 31. aprila 5862. Število naročnikov torej stalno raste. Zanimiv je pregled naročnikov po stanovih, kot ga kaže statistika z 28. febr. t. l. Uradnikov je bilo takrat med naročniki 1830, obrtnikov 1169, posestnikov in zasebnikov 689, trgovcev 695, profesorjev in učiteljev 355, duhovnikov 194, zdravnikov in odvetnikov 171, društev 172, delavcev 176, dijakov 239. Najbolj je torej zastopano uradništvo, za njim pridejo na vrsto obrtniki, nato pa trgovci in posestniki. Statistika naročnikov po krajih je

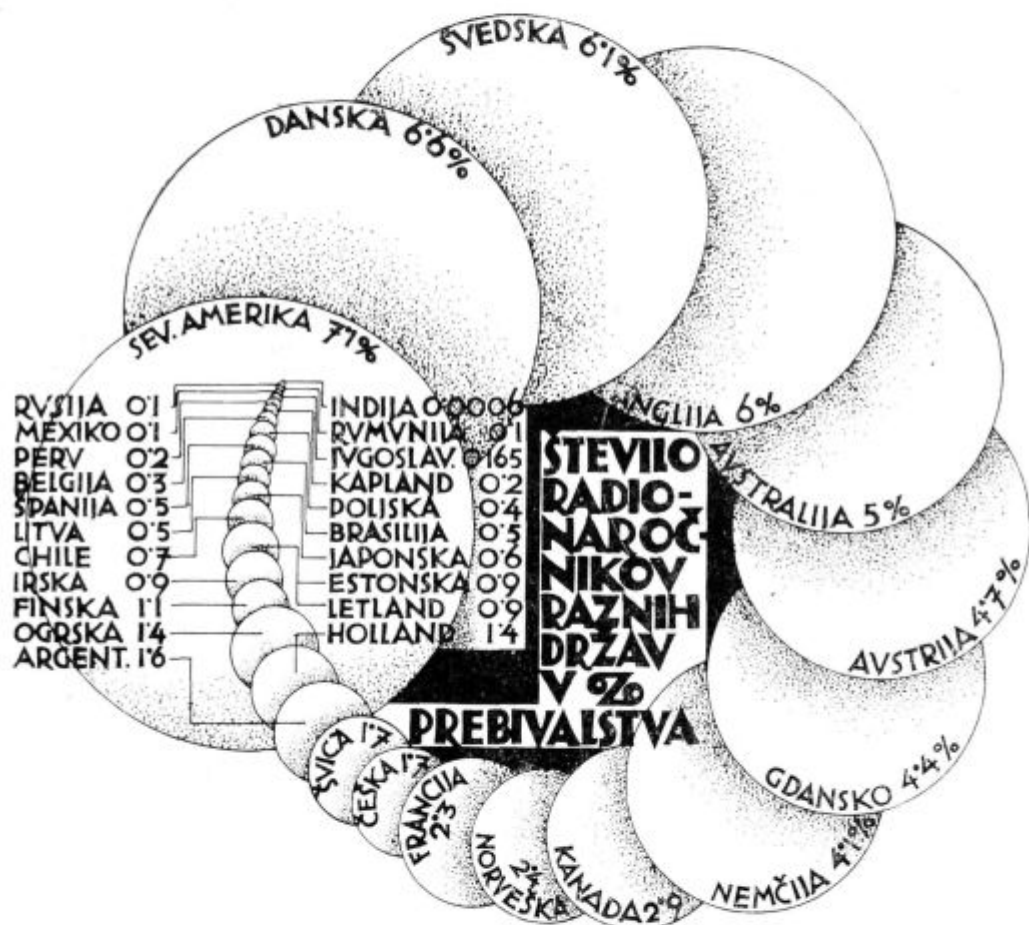
prav tako zanimiva: 28. febr. t. l. je imela Ljubljana 1754 naročnikov, ostala mesta v Sloveniji 989, trgi 347, vasi 2673 naročnikov. Gorenjska je imela 1486, Dolenjska 1022, Stajerska s Slovensko krajino 1501 naročnika. Po vsej državi sega število radijskih naročnikov skoro do 30.000. Zagrebu jih pripada okrog 10.500, Belgradu 12.000, Ljubljani, kot že omenjeno, do 6000. »Komarjev« pa je najmanj 4000.

Sorazmerno po številu prebivalstva smo Slovenci glede števila radijskih naročnikov pred marsikako večjo in »kulturnejšo« državo. Na 100 prebivalcev pride v Sloveniji 0·5 radijskih naročnikov. Zanimiva so taka razmerja drugod: Danska 6·6, Anglija 6, Av-

tvori večino naročnikov žal še vedno samo inteligenca in srednje izobraženstvo, da se je torej posebno ozirati nanja, da pa je treba na vsak način posvetiti pozornost tudi ostalim stanovom in tako najti srednjo pot. Vsakdo dobi nekaj, kar mu ugaja, poslušalstvo pa je na splošno s programi zadovoljno.

Misel, da bodi radio prava ljudska univerza, je docela točna. Zanimale pa so me smernice, ki vodijo Prosvetno zvezo pri ostvarjanju te zamisli.

Letošnji program ljudske univerze se nanaša na načrt danskih ljudskih univerz. Vsa predavanja so razdeljena sistematično v štiri glavne oddelke. Prvi oddelek je namenjen skrbi za telo. Predavanja iz

strijia 4·7, Nemčija 4·1, Norveška 2·4, Francija 2·3, Češkoslovaška 1·7, Svica 1·7, Madžarska 1·4, Holandska 1·4, Irska 0·9, Litva 0·5, Španija 0·5, Belgija 0·3, Romunija 0·1, Italija 0·1 itd. Za vso državo je odstotek seveda neprimerno manjši: Jugoslavija 0·165...

Postaja je kolikor toliko obvezana, da se ozira na svoje naročnike. Videli smo, da

tega oddelka (higiena, telesne vaje itd.), po številu okrog 50, je prevzel higienski zavod. Drugi oddelek obsega spoznavanje snovanja prirode. Določenih je 110 predavanj iz živalstva in rastlinstva, kemije, fizike, domovinoznanstva, tehnike, astronomije. Tretji oddelek je določen človeku kot razumnemu bitju. Predavanja iz tega oddelka obsegajo zgodovino slovenskega na-

roda, zgodovino Jugoslovanov, narodno gospodarstvo, vzgojo, materinščino in tuje jezike. Četrty oddelek hoče odkrivati duhovne dobrine človeštva: umetnost, glasbo, literaturo, filozofijo, veroslovje, žensko vprašanje. V celoti je določenih 360 predavanj za to sezijo.

Sporočila, ki jih dobiva postaja iz raznih krajev naše države in inozemstva, pričajo skoraj vsa o izvrstnem sprejemu. Mnogo sporočil prihaja iz dalmatinskih mest, iz Makedonije, kjer bivajo številni Slovenci, iz raznih krajev Hrvaške in Vojvodine. Zanimiva so sporočila slovenskega mornarja Franca Vizjaka, ki se nahaja na tovorni ladji »Srebreno«, katera vzdržuje zvezo Benetke — London. Izdelal je podrobno karto o sprejemu ljubljanske postaje na različnih točkah Sredozemskega morja, ki ga deli tozadevno v več pasov... Mnogo prihaja sporočil iz Koroške ter iz Primorske, kjer moti edino zvečer oddajanje Morsejevih znakov med dnevnimi vestmi.

Opazovanja g. Fr. Vizjaka.

Fr. Vizjak je na poti iz Benetk v Glasgow poslušal ljubljansko postajo in o uspehih svojih opazovanj sporočil naši postaji to-le:

- I. pas: Sprejem od 17 do 19-30 dober, od 19-30 dalje odličen.
- II. pas: Od 19-30 sprejem dober.
- III. pas: Sprejem slabši od 19-30 naprej.
- IV. pas: Sprejem od 19-30 dober.
- V. pas: 19-30 naprej slabši sprejem.

Poslušal je na trielektronskem aparatu na poti, ki jo označuje črtkana linija.

Zanimiva so tudi priznanja inozemstva. Posamezni inozemci se izredno zanimajo za našo postajo (Anglež A. A. Gulliland ji je po svojem obisku posvetil članek v reviji »World Radio«, št. 2, 10. maja, str. 701). Znano je, da marsikateri Dunajčani raje poslušajo ljubljansko postajo nego dunajsko. Neki profesor pariške Sorbonne je veren in reden poslušalec slovenskih narodnih pesmi. Pisec sam je za svojo nedavno bivanje na Poljskem mogel slišati izredno zadovoljstvo nad sprejemom v Warszawi ter izraze zadovoljstva nad razumljivostjo in lepoto slovenščine. Postaja dobiva sporočila iz Srednje Nemčije, Češke, Podkarpatske Rusije. Nad vse pa so razveseljiva sporočila Slovencev iz Porenja, Westfalske, Holandske, Francije. Najbolj oddaljena kraja, odkoder je došel glas o sprejemu naše postaje, sta Chicago in California. V zadnjem času dobiva tudi »Putnik« obilo laskavih priznanj o ljubljanski postaji. Kot zadnjo zanimivost pa naj še dodam, da je nedavno španska postaja San Sebastian pri izprehodih po evropskih postajah zvečer prenašala celoten spored naše postaje.

Na vprašanje o načrtih za bodočnost mi je g. tajnik sporočil zlasti to, da namerava Radio Ljubljana v naslednji seziji postaviti svoje delo na kar najširšo podlago. Sodelovanje vseh naročnikov naj določi njegovo nadaljnje delovanje. Po vpraševalni poli bo namreč Radio Ljubljana povprašal vsakega naročnika, katerih jezikov pouk mu je zaželen, da-li mu ugaja dosednji sistem ljudske univerze, ali si želi bolj praktičnih strokovnih predavanj (knjižgovodstvo, združništvo, trgovstvo itd.), katera predavanja je poslušal in kaj sodi o njih, kako mu je všeč umetniški program, ali ljubi opero ali dramo, ali mu ugaja komorna glasba ali si želi drugačnih koncertov. Ko bo s tem jasno razvidno razpoloženje poslušalstva, bo kljub sigurnim diferencam vendar laže ustvarjati programski načrt. Gotovo je ta način pravilen.

Zeleti je le, da bi postal radio res last vsakega, last še posebej našega kmeta in delavca. Statistika v tem pogledu doslej še ni kaj razveseljiva. Treba bo najti potov, da doseže radio z razširjenjem med najširše plasti, morda kakor časopis, dejanski svoj smoter. Doseglo bi se to že z znižanjem naročnine, ki je za proletarskega človeka vendarle znatna.

Radio v vsak naš dom, z njim vestnik, ki bo moral sčasom nujno postati ljudska kulturna revija!

Niko Kuret.

Praška radio konferenca.

Ing. Marij Osana.

(Nadaljevanje)

Po dolgotrajnih razgovorih in pogajanjih se je konferenca oprijela naslednjih smernic, ki so bile vodilo pri določevanju valovnih dolžin za posamezne postaje: Posamezne valovne dolžine naj bodo najmanj za 9 kilociklov oddaljene ena od druge. Postaje, ki so krajevno blizu ena druge, pa naj imajo razliko najmanj 18 kilociklov. Uradno kontrolo nad valovnimi dolžinami naj vrši belgijska administracija v Bruxellesu ter naj motnje in sploh vsa opazovanja uradno naznanja posameznim postajam potom mednarodnega urada v Bernu. Novi, praški načrt razdelitve valovnih dolžin stopi v veljavo 30. junija 1929, tako da bi posamezne postaje imele priliko do takrat v sporazumu s sosedomi spremeniti svojo novo določeno valovno dolžino, če bi jim ta nova razdelitev ne nudila dovolj ugodnosti.

Dalje je konferenca stavila predlog, da se na bodoči radio konferenci, ki se bo vršila l. 1932. v Madridu, posveti radiofoniji več pozornosti; washingtonska konferenca je radiofonijo veliko premalo upoštevala ter v svojih odločbah dala mnogo večjo prednost drugim panogam radio prometa (radiotelegrafiji na kopnem, na ladjah in v zrakoplovstvu). Radiofonija je danes postala po vsem svetu tako eminentno kulturno sredstvo tudi za najširše sloje in zato v polni meri zasluži, da dobi na valovni skali širši prostor. Konferenca izraža željo, naj Comité Consultatif International Radio, ki se maja meseca prvič sestane v Haagu, podrobno določi delokrog odbora za kontrolo valovnih dolžin in mu označi način, kako naj to kontrolo vrši; ta Comité naj tudi razmisli o vprašanju omejitve energije radiofonskih postaj v Evropi. Čul se je predlog, naj bi bila največja dopustna energija 60 KW telefonske energije v anteni. Sploh naj bi se CCIR intenzivno bavil s potrebami radiofonije, da ji pomore do napredka in izopolnitve ter nudi olajšave v izbiranju in uporabi valovnih dolžin.

Po velikih težkočah je konferenca v dobrem razpoloženju zaključila delo v prepričanju, da je dosežen sporazum glede valovnih dolžin v Evropi. Ni bilo mogoče vsem ustreči, vendar je bilo v glavnem izvedeno načelo, da naj bodo valovi posameznih postaj oddaljeni med seboj za 9 ozir. 18 kilociklov, razen maloštevilnih izjem pri postajah, ki oddajajo z malo energijo in so krajevno zelo oddaljene ena od druge. Smemo torej upati, da bo 30. junij prinesel amaterjem boljše čase, pogoj seveda je, da bo bruxellski kontrolni odbor

strogo in dosledno vršil nadzorstvo valovnih dolžin.

Glede motenj od strani telegrafskih postaj na iskre naj omenimo, da smejo po določbi washingtonske konference take postaje biti v uporabi samo do 1. januarja 1930. Italijanska vlada n. pr. je že 6. dec. 1928 izdala zakon, po katerem morajo na italijanskem ozemlju postaje na iskre prenehati z obratovanjem 6. dec. 1929.

Na zaključni seji 13. aprila je bil odobren nov načrt valovne razdelitve, ki ga v izvlečku priobčujemo:

Kc	Met	Država
167	1800	Finska (Lahti)
174	1725	Francija (Paris)
183.5	1635	Nemčija (Zeesen)
193	1553	Anglija (Daventry)
207.5	1444	Zrakoplovstvo in Eiff. stolp
212.5	1411	Poljska (Varšava)
222.5	1348	Švedska (Motala)
395	760	Švica (Ženeva)
442	680	Švica (Lausanne)
527	572	Jugoslavija (Ljubljana)
563	533	Nemčija (München)
581	517	Avstrija (Dunaj)
590	509	Belgija (Bruxelles)
599	501	Italija (Milan)
608	493	Norveška (Oslo)
635	473	Nemčija (Berlin)
671	447	Francija (Paris PTT)
680	441	Italija (Rim)
689	436	Švedska (Stockholm)
698	429	Jugoslavija (Belgrad)
707	424	Španija (Madrid)
716	418	Nemčija (Frankfurt)
734	408	Poljska (Katowice)
743	403	Švica (Bern)
761	394	Romunija (Bukarešt)
770	390	Nemčija (Hamburg)
779	385	Poljska in Italija (Genova)
788	381	Francija (Toulouse)
806	372	Nemčija (Stuttgart)
833	360	Nemčija (Leipzig)
842	356	Anglija (London)
860	349	Španija (Barcelona)
878	342	Češkoslovaška (Praga)
896	335	Poljska (Poznanj)
941	319	Bolgarska (Sofija)
959	313	Poljska (Krakow)
977	307	Jugoslavija (Zagreb)
1139	263	Češkoslovaška (Košice)
1175	255	Francija (Toulouse PTT)
1292	232	Jugoslavija

RADIO TEHNIKA

Kaj moram vedeti o aparatu

(Ing. R. Eržen.)

Ce pogledamo vso to obilico prejemnih radio-aparatom, ki nam jih ponujajo različne tvrdke pod najrazličnejšimi imeni, nam bo takoj jasno, da je laiku pač težko odločiti se za pravi sistem, ki bi najbolje odgovarjal njegovemu okusu in njegovi denarnici. Zato bomo v naslednjem skušali opisati posamezne vrste in kaj moremo od njih pričakovati.

V splošnem razlikujemo dve vrsti prejemnih aparatov: detektorske in elektronske.

Detektorji so oni enostavni aparati, ki imajo poleg tuljave in event. kondenzatorja, s katerima uglasimo aparat na oddajno postajo, še majhen kristalček s konico (kot kristalček služi največkrat kakšna svinčena ruda, naravna ali umetna), ki nam usmeri visokofrekvenčni tok, ki nam pride po anteni, ter ga tako spremeni v nizkofrekvenčnega, da ga moremo slišati v slušalkah. K takemu aparatu je treba priključiti poleg slušalk le še anteno in zemljo, pa že lahko poslušamo. Ne rabimo nobenih baterij ali akumulatorjev in z njim ni drugega opravka, kot da včasih očistimo ali zamenjamo kristalček, kadar postane neobčutljiv. Ti aparati so seveda najenostavnejši in najcenejši, imajo pa to slabo stran, da so le malo občutljivi in je vsled tega mogoč le sprejem lokalne oddajne postaje in še te le do oddaljenosti ca. 30—50 km z dobro, visoko anteno. V bližini oddajne postaje, do 10 km, nam zadostuje tudi sobna ali kaka druga pomožna antena. Okvirna antena pa pri detektorju ne pride v poštev. Z detektorjem moremo sprejemati normalno le na slušalke, na zvočnik kvečjemu v neposredni bližini oddajne postaje. Včasih se sicer komu posreči, da sliši na detektorju tudi inozemske postaje, vendar je to le bolj slučajno in nestalno, ter je tak sprejem vedno odvisen v

veliki meri od atmosferskih pojavov, fadin-gov etc. Zato s tem normalno ne moremo računati. Vedno pa je sprejem z detektorskim aparatom zelo čist in naraven.

Elektronski aparati. Tu sem prištevamo vse ostale aparate, ki uporabljajo za usmerjevanje elektronko mesto detektorja, kakor tudi za ojačenje. Elektronka, ki je gotovo ena najpohalnejših iznajdb tega stoletja, nam omogoča, da z njo zaznavamo in ojačujemo najmanjša električna nihanja. Pa ne samo v radiotehniko, tudi drugod n. pr. v medicini in fiziki nam služi elektronka v neprepeljive svrhe.

Pri prejemnih aparatih nam služi elektronka v tri svrhe: kot audionka, kot ojačevalka visoke ali nizke frekvence in kot oscilator, to je kot proizvajalec visoke frekvence.

Ce govorimo o enoelektronskem aparatu, imamo predvsem v mislih tako zvani audion. Tu opravlja elektronka isto delo kot kristalček s konico pri detektorskem aparatu, poleg tega pa še istočasno ojačuje. Enoelektronski aparati so možni tudi v kombinaciji z detektorjem, n. pr. detektor in ena elektronka kot nizkofrekvenčni ojačevalac. Vendar ta vrsta aparatov ne pride v splošnem veliko v poštev. Kajti če si že enkrat nabavimo elektronko in zanjo potrebne baterije, je že pač boljše, da si omislimo audion, ki je v zvezi z reakcijo neprimerno bolj občutljiv kot detektor. Sprejema ne samo lokalno postajo, ampak tudi inozemske, seveda le na slušalke. Občutljivost je ca. 600 krat večja kot pri navadnem detektorju. Reakcija ali kakor imenujejo Nemci »Rückkopplung«, deluje na ta način, da dovajamo nekoliko ojačeno energijo nazaj v anteno ter s tem ojačimo prvotno energijo v anteni. Ta ojačena energija deluje

Radio-irgovina J. Nadišar, Tržič 97/I

Dobavim in inštaliram v sake vrste radio-aparate najkulantneje. Zaloga znamenitih »SEIBT« radio-aparatom, anodnih aparatov, zvočnikov ter drugih v to stroko spadajočih specijalitet. — **Novo!** »Universal-Panzer-Neutro« najcenejši, prvovrsten radio aparat, komplet s 4 žarnicami Din 5000.— :: :: :: Zahtevajte ponudbe!

zopet na elektronko, ki jo znova še bolj ojači. To ojačenje se zopet ponavlja, toda le do gotove meje. Če dovajamo namreč preveč energije nazaj v anteno, nastopi trenotek, ko začne elektronka nihati, to se pravi začne proizvajati visokofrekvenčne toke. Nihanje aparata pa opazimo v slušalkah na ta način, da slišimo mesto govora ali glasbe le žvižganje. Naš aparat je postal oddajna postaja. Občutljivost aparata pa je ravno največja na oni točki, preden prične žvižgati. Vsako tako žvižganje, ki ga povzroča naš aparat, četudi ga sami slišimo šibko, pa povzroča v sosednih večelektronskih aparatih že neznosno tulenje. Tak aparat je ravno najbolj nevaren, da pri nepredvidni manipulaciji moti sosede. Zato torej pozor pri ravnanju z audionskim aparatom z reakcijo.

Običajno so v rabi sledeči trije stiki reakcije:

1. Navadna reakcija ali Meißnerjev stik, kjer reguliramo reakcijo z medsebojnim premikanjem tuljav;

2. Reinartzov stik;

3. Hartleyev stik.

Pri zadnjih dveh reguliramo reakcijo s pomočjo vrtljivega kondenzatorja. Reinartzov

in Hartleyev stik sta modernejša in omogočata tudi boljšo selektivnost.

Pod selektivnostjo razumemo namreč onolastnost prejemnega aparata, da moremo z njim ločiti oddajne postaje, katere imajo majhne razlike valovnih dolžin, tako, da slišimo vedno le po eno postajo in ne po dve ali celo več hkrati. Veliko važnost na selektivnost prejemnega aparata moramo polagati v bližini močne oddajne postaje, kajti v nasprotnem slučaju se nam prav lahko zgodi, da slišimo lokalno postajo po celem kondenzatorju in je ne moremo izločiti.

Enoelektronski aparat z reakcijo je gotovo eden najbolj selektivnih aparatov in moremo tudi v precejšnji bližini oddajne postaje sprejemati inozemstvo. Seveda pa je odvisna selektivnost v veliki meri od prejemne antene. Kajti čim daljša je antena, tem manjša selektivnost in nasprotno, čim krajša antena, tem boljša selektivnost. Zato naj bo prejemna antena kolikor mogoče visoka, da dobimo večjo jakost in ne predolga, da nam ostane večja selektivnost.

(Nadaljevanje sledi.)

Drobiž

V ponedeljek, 20. t. m. so zopet nastopili. Takoj s prvim svojim nastopom so ogreli vse poslušalce za svoje poskočne, domače viže, ki jih prednašajo v resnici z veliko rutino. Ponajveč igrajo plesne komade, ki pridejo pri kmečkih »ohceti« v pošte.

Od radijskega trgovca do milijonarja.

»Od časopisnega raznašalca do milijonarja« je bil doslej življenjski tek ameriških milijonarjev. Sedaj se je ta parola nekoliko izpremenila, »od radijskega trgovca do milijonarja«. Srečni radijski trgovec, ki je to do-

segel, je Joseph Frank, predsednik ameriške Radio & Television Corporation, ki je bil pred sedmimi leti otvoril skromno trgovino z detektorji in slušalkami v 23. ulici v New Yorku. Sedaj znaša njegov letni promet 6 milijonov dolarjev in njegovo podjetje ima 52 trgovin po vseh Združenih državah.

(I. F. P.)

Afriški »komarji«.

V mislih imamo seveda radio-komarje, kakor jih je dobro označil humorist Milčinski, ne pa kakšnih strupenih afričanskih žuželk. V južni Afriki ima vsak trgovec z radioparati in potrebščinami dolžnost, da vsakočar, kdor pri njem kupi aparat ali pa le razne dele, natančno opiše ter opis z natančnim naslovom kupca pošlje na poštno upravo. Na ta način imajo javni kontrolni organi olajšano delo ter vsakočar, kdor ne prijavi aparata, poiščejo.

»Tržič in okolica!«

Od najmanjšega do največjega radio-aparata vse-siransko priznanih tovarn, ravnoliko razne anodne aparate, žarnice, zvočnike najboljše kakovosti, vse radio-potrebščine dobavija najceneje in daje solidna pojasnila, ponudbe in navodila **Radio Tržič**, FRANC SCHWICKERT — TRŽIČ - SLOVENIJA

Radio Ljubljana na letošnjem velesejmu

V svrhu čimvečje popularizacije naše oddajne postaje priredi Radio Ljubljana o priliki letošnjega velesejma v času od 30. maja do 9. junija veliko radijsko razstavo. Razstava bo na velesejskem prostoru v paviljonu »K«. Podala bo v nazorni obliki razvoj radiofonije v Sloveniji, dosedanje delo naše postaje v znanstvenem, izobraževalnem, vzgojnem, umetniškem in zabavnem smislu. Videli bomo pregled naših amaterjev od začetka do danes, njih razdelitev po krajih in stanovih itd. Pregledni zemljevidi bodo kazali, kako se sliši naša postaja doma in po svetu. Da ne bo manjkalo slik in opisov postaje same, je umevno.

Vsporedno s pregledom postaje same in njenega dela bo Radio Ljubljana aranžirala veliko revijo modernih radijskih aparatov, ki jih v Sloveniji uporabljamo. Aparati bodo razstavljeni tako, da bo vsak obiskovalec lahko

dobil vpogled v celotno radijsko tehniko od najmanjšega detektorskega aparata do največjega superpozicijskega velikana z okvirno anteno. Vsaka naprava bo postavljena tako, da bo mogel vsak obiskovalec, tudi popoln laik v radiofoniji, takoj videti, kaj spada k eni napravi. Za informacijo bo na razpolago osobne radijske postaje, ki bo dajalo vsa pojasnila glede delovanja, montaže, cen aparatov itd. Videti bo vse moderne aparate, med drugimi tudi take za priključek na omrežje, velike ojačevalce, zvočnike vseh tip in sistemov od navadnih elektromagnetičnih do silnih elektrodinamičnih.

Za časa velesejma bo prenašala Radio Ljubljana tudi več prireditev z velesejskega prostora. Obisk razstave bo brezplačen. Vabimo naše amaterje, da si to razstavo gotovo ogledajo in pripeljejo s sabo tudi svoje bodoče kolege.

K sporedu tega tedna

Kaj nam bo povedala naša antena.

Radio-abonenti so silno radovedni ljudje. Zato si želijo, da bi tudi pri opoldanskem programu zvedeli novice. Njihovi želji bo radio postregel že bodoči teden. Koncem opoldanskega programa ob 13:30 se bodo oddajala najnovejša poročila iz vseh dnevnikov, ki dotični dan izidejo. S tem bomo ustregli zlasti našim Primorcem, katere zvečer pri poročilih običajno moti skrat v telegrafu.

O tekočem delu na njivah in travnikih bo predaval poljedelcem ing. Černe v **nedeljo** dopoldne ob 10:30.

V **ponedeljek**, 27. maja ob 20 bo čital pisatelj Josip Pahor odlomek iz svojega socialnega romana »Medvladje«, ki je izšel v Trstu l. 1923. — Ob tej priliki opozarjamo poslušalce, da vsak drugi ponedeljek čitajo pisatelji iz svojih lastnih del. Ponedeljek je posvečen higijenski vzgoji našega naroda. Zelo razširjenja bolezen je brez dvoma rak. Človek se ne zna boriti proti temu zavrattnemu napadalcu. Prof. dr. Zalokar, ravnatelj ženske bolnice bo podal način, kako se je treba organizatorično boriti proti raku.

Z zgodovino naših prednikov seznanja radio-poslušalce prof. Silvo Kranjc v **torek**. Človek nikdar dosti ne pozna sosednih narodov. Da bi mi spoznali dežele in ljudstva, ki mejijo na našo državo, je radio upeljal ciklus »Naše sosednje države«. Predavatelj dr. Bo-

hinec nas bo seznanil z deželo in ljudstvom srednje Italije.

Malčkom je posvečen otroški kotiček v **sredo** ob 18. Radio-tetka ima za to nabranih veliko mičnih otroških zgodbic. Takoj na to pa bo ga. dr. Piskernikova popeljala radio-poslušalce v kraljestvo božje narave, kjer bo z njej lastno ljubeznijo odkrivala tajno življenje naših cvetlic. »Dežela Kranjska nima lepšega kraja, kot je z okolico ta podoba raja.« Tako se bo po pravici imenovalo predavanje ravn. Pintarja, ko bo v nemškem, češkem in slovenskem jeziku predstavil krasoto Bleda Sloveniji in pa inozemstvu.

Četrtek, 30. majnika, ko pozdravlja večtoča narava svojega Stvarnika, bo tudi po radiu zadonel mogočen slavošpev zvonjenja. Popoldan bo pa v dvehurnem programu nastopilo agilno rokodelsko društvo ljubljanskih pomočnikov v studiju. Poleg dnevu primerne igre: »Stanovitni kraljevič« bo zapel njihov pevski zbor devet mičnih pesmic. Vmes pa bo kratkočasil njihov godbeni tercet poslušalce. Zaključil se ta nastop s predavanjem o rokodelskih društvih, katerega bo imel pesnik dr. Jože Lovrenčič.

Gospodinje opozarjamo, naj nikar ne zamudijo predavanja, katerega podaja gđ. Cilka Krekova ob **petkih** ob gospodinjskih urah. Oni pa, ki se zanimajo za petje in godbo, naj nikar ne odložijo slušalk pri predavanju dr. Vurnika, ko podaja temelje glasbene umetnosti.

Sportnike opozarjamo na ciklus predavanj, katerega smo uvedli v **sobotah** pod naslovom: Sport. Znani strokovnjak na tem polju, prof. dr. Sarabon bo radio-poslušalce seznanil z zgodovino in z raznovrstnimi panogami sportnega gibanja.

Naslednji teden pa bo radio posvetil ljubljanskemu velesejmu, od koder bo prenašal poleg koncertov tudi Gašperčka in opis razstave.

Anton Medved: Kacijanar.

(Ob šestdesetletnici njegovega rojstva.)

Anton Medved. 19. maja letos je preteklo šestdeset let, odkar se je rodil v Kamniku. Ker bo »Radio Ljubljana« skušal svoj prosvetni in umetniški program čim bolj strniti tudi s spominskimi dogodki, se bo v torek 28. maja izvajala v spomin šestdesetletnice A. Medveda njegova žaloigra Kacijanar.

A. Medved je za slovensko slovstvo pomemben kot lirik tehtne miselnosti in kot eden najboljših naših dramatikov. Dva zvezka njegovih *Poezij* (I. l. 1905., II. l. 1909.) sta nam bogata zakladnica brušenih biserov, ki so se izoblikovali iz pesnikovega osebnega trpljenja in ki jih je pesnik, izkušen po lastnem trpljenju, kot modrosten mož nabral iz gledanja človeškega dejanja in nehanja. Zato je Medvedova poezija povsod trpko resna ali hudomušno iskrena; vedno pogleda življenje do dna in išče njegove zadnje vrednosti — zato so najmočnejši poudarki o njegovih pesmih: spoznanje, odpoved in vera:

Ta časa ped, ta gruda zemlje,
ta upov dim, ta kaplja slaja
ni vredno, da se kdaj
s pekočo solzo v misel jemlje;
s posmehom bi se naj!

Kot dramatik je Medved dal Slovincem vrsto dram. Stari in mladi, Črnošolec, Za pravdo in srce — se z uspehom igrajo po vseh domačih odrih — druge, krajše in daljše so manj znane (Na odru življenja, Posestrimi, Na ogledih itd.). Posebno težnjo je čutil Medved, da bi dal Slovincem zgodovinsko žaloigro. Ta dela so predvsem Viljem Ostrovrhar, Kacijanar in Za pravdo in srce. (Dom in svet 1894—96.)

Poslednji dve igri je v zrelih letih predelal in izdal v posebnih knjigah. Tudi drame Medvedove so polne globokih in ostro brušenih misli.

Kacijanar. Junak žaloigre je nesrečni vojskovodja v vojni proti Turkom Ivan Kacijanar, kranjski deželni glavar in graščak na Kamnu pri Begunjah na Gorenjskem. Radi

nesoglasja med poveljniki, nediscipline in vremenskih nezgod je bila krščanska vojska leta 1537. pri Osjeku hudo poražena in njen vrhovni poveljnik Kacijanar se pri cesarju Ferdinandu ni mogel opravičiti. Ko je večkrat zastoj prosil za milost, je začel zbirati okoli sebe nezadovoljne hrvatske plemiče. Ta zarota, ki je imela namen, osamosvojiti Hrvatsko in naše dežele, bi bila verjetno uspela, da se ni cesar Ferdinand pobotal z upornim ogrskim kraljem Janošem Zapoljo in da se niso Turki zapletli v vojsko z Benečani. Tako pa je postal nje žrtev Kacijanar. Ko se Kacijanar ni več čutil varnega na svojem Sosedgradu, je pribežal k bratoma Nikolaju in Ivanu Zrinjskemu; tadva sta mu začasno odstopila grad Kostajnico. Ker pa se je Kacijanar navidezno ali resnično pogajal s Turki in jim hotel začasno odstopiti Kostajnico, sta ga Zrinjska 27. oktobra 1539 ali sama ali po svojih vojaki umorila.

Medvedov Kacijanar je nesrečni vojskovodja, ki mu cesar dela krivico, ljubeč soproj in skrben oče ter samostojen plemič, ki hoče svobodo svoje zemlje; da doseže svoj cilj, se za hip veže s Turki, ki so samo daljni sovražniki, da more potolči bližnjega sovražnika — domačega cesarja. — Dejanje v žaloigri je sledeče: Hrvatski plemiči spoznajo, da so samo slepo Ferdinandovo orožje v boju zoper Turke, zato se odločijo za Jana Hunjada ogrskega kralja. V Kacijanarju pa živi misel svobodne Hrvatske; zanjo pridobiva zlasti Ivana Zrinjskega, ki mu obljubi tudi svojo hčer (I dejanje). Nikolaj Zrinjski, Ivanov brat, je neodločen za Kacijanarja; ko skušajo drugi pridobiti hrvatske plemiče proti Zapolju za Kacijanarja, se Nikolaj bolj in bolj nagiba k Ferdinandu. V tem pride vest, da sta se pobotala Ferdinand in Zapolja in da sta — Hrvatska in Slavonija pripadli Ferdinandu (II. dejanje). Zdaj se Kacijanar umakne v Kostajnico. Katarina Frankopanska podpihuje Nikolaja Zrinjskega, naj ne izroči Kostajnice Kacijanarju. — Nikolaj ji obljubi, da bo v Kostajnici »kraljevala« ona. Sultan, razsrjen radi miru med Ferdinandom in Zapoljo, vabi Kacijanarja v Carigrad in grozi, da z novo vojsko preplavi Slavonijo in Hrvatsko. Posamezni zarotniki se vračajo k Ferdinandu, brata Zrinjska dobita od Ferdinanda poziv, naj zapustita Kacijanarja. — Ivan se ne more odločiti, ker ljubi Skolasto, Kacijanarjevo hčer. Za Kacijanarja ni poti nazaj, zaman ga prosi tudi žena, naj se vrne k Ferdinandu. — Kacijanar stoji sam z redkimi prijatelji (III. dejanje). V Kacijanarju dozori misel, da se postavi na lastne noge — s turško pomočjo, kakor so se pred njim prijateljili s Turki i

Zapolja i Zrinjski. Katarina je iztrgala iz Skolaste, da ne ljubi Ivana Zrinjskega; ko Ivan to sliši tudi iz njenih ust in ko v hudem razgovoru med Nikolajem in njim Kacijanar pove, da misli za nekaj časa prepustiti Turkom Kostajnico, ga zapusti tudi on. Kacijanar je sam (IV. dejanje). Kacijanar pošlje iz Kostajnice svojo ženo in hčer. Zrinjska sta se prišla posloviti od Kacijanarja. Katarina vzpodbode zadnjič Nikolaja, naj obračuna s Kacijanarjem. Kacijanar pade pod bodali slažabnikov Zrinjskega (V. dejanje).

Kot osnovno misel, ki opravičuje Kacijanarjeva dejanja in njegovo tragično krivdo, je Medved postavil misel osvobojenja in južno slovanske skupnosti. Tedaj že, l. 1910. in še prej, je položil Kacijanarju na usta besede:

Náš dom je lep in plodna so mu tla,
Od morja enega do drugega,
od sivih Karavank do Carigrada
zvene glasovi enega jezika.
O, slutnja mi bodočnost lepo slika,
da duh edinosti nekoč zavlada,
da zopet se vzbudi Ilirija
iz spanja dolgega mogočna, mlada. (II. dej.)

Samo osem let po teh besedah in prav toliko let po Medvedovi smrti se je ta preokba spolnila.

Calderon: Stanovitni kraljevič.

(V četrtek, 30. maja ob 15:30.)

Igro priredi ljubljansko kal. društvo rokodelskih pomočnikov. »Stanovitni kraljevič« se šteje med najbolj znane in najlepše umotvore velikega španskega dramatika Calderona. Smeli bi ga imenovati najlepši cvet dramatike, saj je n. pr. Goethe pisal l. 1804. Schillerju: »Ko bi vsa poezija izginila s sveta, upam si jo iz te drame zopet zbrati in jo pokazati svetu.« Vsebina je sledeča: Glavni junak drame Don Fernando, portugalski kraljevič, odrine meseca avgusta l. 1437. v spremstvo svojega brata Don Enriqueja z velikim portugalskim brodovjem proti mestu Tanger v boj zoper mohamedanske Mavre. V boju je nesrečen; kot talnik pride v roke feškemu kralju. Izrednega občudovanja je vreden njegov velikodušni in stanovitni upor, da bi se izročilo krščansko mesto Ceuta mohamedanskim Mavrom kot odkupnina za njegovo oprostitev

iz sužnosti. Po hudih mukah v ječi umrje 5. junija l. 1443. v mestu Fez. Kmalu nato pripluje nekega večera druga portugalska armada na afriško obrežje, da reši kraljeviča. Fernando duh se prikaže rojakom in jih pelje v zmagovalni boj. Premažani feški kralj izroči Portugalcem Fernando truplo. Kršč. sužnji neso v veri stanovitnega kraljeviča na svojih ramah proti brodovju. Vsa portugalska vojska odhaja za njimi med žalno godbo, da spremi velikega mrtveca v domovino.

K muzikalnemu sporedu.

V nedeljo izvaja Godba Dravske divizije mešani program, na katerem so: Dvořak, Debüses, Verdi, Schinzel, Jakl, Nedbal.

V ponedeljek 27. maja nastopi prvič pevsko društvo »Slavec« pod vodstvom g. Repovša. Iz zgodovine tega društva posnemamo: Ustanovljeno je l. 1884. in obhaja letos svojo 45 letnico. Društvo šteje 74 rednih članov, 39 pevcev in 35 pevk. Zbor vodi z veliko požrtvovalnostjo njegov sedanji pevovodja g. Repovš, absolvent konserv., ki stremi za tem, da »Slavec« zopet po večletni pavzi oživi s pomlajenimi močmi. Zbor obstoji po večini iz mladih pevcev in pevk, po večini iz obrtnih in uradniških krogov. Zbor izvaja širokopotezno Premrlovo: Naša pesem« s klavirjem, Adamičev — April (Izšel v Pevcu), ki se topot prvič izvaja, Pavčičev zbor: Kaj ve misli?, Jenkov: Zbor Ciganov iz Vračara in Schwabovo: Dobro jutro.

Sreda je zasedena z Akademskim okteto, ki je postal priljubljen sodelovalec v naši postaji. Opozarjamo na Ravnikov zbor: Solnce v zenitu, Gotovcev: Pod jorgovanom. Tisti, ki pravijo, da naša postaja dovolj ne odpira vrat slovenski pesmi, bodo v tem tednu razoroženi.

Četrtek bo ves dan v polnem teku. Zvečer je venec evharističnih pesmi v počestitve tega najveličastnejšega praznika. Popoldan izpolni Društvo ljublj. rokodelskih pomočnikov.

Petek je pevski večer gdč. Rohmanove z vrsto pesmi in arij; vmesne točke izpolnijo citre z g. Loeskejem. Radio-orkester, ki se stalno bolj uveljavlja in izpopolnjuje, pripravlja za ta teden vrsto novih programov.

**Najugodnejši nakup RADIO-materijala in naj-novejših tipov RADIO-APARATOV Vam nudi
specijalna radio-trgovina
Ljubljana, Dalmatinova 13. **RADIOVAL****

TELEF. 3363

**Zastopstvo:
LOEWE - RADIO
BERLIN**

S P O R E D I

Uredništvo zelo obzaluje, da ne more postrčiti tudi s sporedi večjih postaj kot n. pr. Dunaj, Praga, Budimpešta, Varšava itd. Ovire so pri omenjenih postajah, ker nekatere pošljejo sporede tako pozno, da jih ne moremo več prirediti za list, z drugimi pa še vodimo pogajanja, da nam jih pošljejo. Uredništvo se ne bo strašilo nobenih stroškov, da temu nedostatku odpomore, in upamo, da bomo že v prihodnji številki to vzel popravili.

Nedelja, 26. maja

522 kc Liubiana

575 m
2-5 kW

- 10.30 O poljedelstvu, inž. Černe
11.00 Koncert Radio-orkestra:
Fučik: Vhod gladiatorjev,
Waldteufel: Bien Amies,
Verdi: Nabukodonozor,
Smetana: Prodana nevesta,
Lehar: Modra Mazur,
Siede: Mala patrolja, Norden:
Slavlje v Banghoku
15.00 Železnik: Tajinsivena zadeva,
izvajajo člani nar. gledališča
15.30 Reproducirana glasba
16.00 Planinski spomini, prof. Mlakar
16.30 Koncert Radio-orkestra:
Sousa: Washingtonska posta,
Beccuci: Tesoro mio,
Lincke: Gospa Luna, Jakl:
Slovenski biseri, Powell:
Bubi-glavica
20.00 Koncert godbe Dravske divizije
(na pihala): 1. Bismil:
»Morčarija« meščanske konjenice,
2. Dvorak: rautazija iz op.
»Dimitrije«, 3. Dvořak: Slovenski
pleši št. 1 in 3,
4. Delibes: Intermezzo iz baleta
»Naila«, 5. Dvořak: Fantazija iz
opere »Trdoglavci«, 6. Verdi: Himna
in marš iz opere »Aida«, 7. Schinzel:
Ruske narodne pesmi, 8. Jakl:
Jugoslovanske cvetke, 9. Nadbal:
Valček iz operete »Poljska kric«
22.00 Časovna napoved
Dnevna poročila

659 kc Belgrad

455 m
2-5 kW

- 12.10 Časovna napoved
12.10 Simfonični koncert belgrajškega opernega orkestra:
Strauss, Serenada

- op. 7, Vinc. d'Indy, Chanson et danse, op. 30, Dvořak,
serenada, op. 44
17.00 »Narodno selo« — narodna
glasba, petje in plesi, Sodeluje
tudi tamb. zbor vojvodinskih študentov
17.45 Prenos koncerta kr. garde
izpred kr. dvorca ob izmenjavi
straže
20.00 Srbske guslarske narodne
pesmi, Predava J. Antonijević
20.50 Koncert opernega kvarteta
rogov: Abt: gozdna pobojnost,
Schubert: Noč, Vendelsohn:
Lovčeva slovo, Slovenske, srbske,
češke narodne melodije. —
Lovske pesmi itd.
21.50 Dnevna poročila
22.00 Radio Jazz-orkester
22.00 Klavir Petrol

973 kc Zagreb

308-3 m
0-7 kW

- 11.30 Predpoldanski koncert
17.00 Prenos nogometne tekme
za prvenstvo Zagreba med
Gradjskim in Haškom. Govori:
Marjan Polić.
19.00 Iz klavirskih del starih
mojstrov
19.45 Kulturne in društvene vesti
19.55 Uvod v sledeči prenos
20.00 Prenos opere iz zagrebskega
Nar. gledališča. Med
cdmori poročila in vremenska
napoved

937 kc Breslau

321-2 m
4 kW

- 9.00 Reproducirana glasba
11.00 Katoliška jutranja slovesnost
12.00 Komorni koncert
14.30 Šah
15.10 Pet let radia v Šleziji. —
Popoldanska zabava, —
Nemške narodne

- 16.35 Vesel popoldan
19.00 Govorniki se zabavajo
19.52 Večerna zabava
20.15 Šlezka radijska slavnost.
Nato ples (balet, narodni
pleši, valčki)
22.10 Večerna poročila
22.30 Plesna glasba

892 kc Poznanj

336-3 m
1-5 kW

- 11.00 Religiozen prenos ob
priliki kongresa kmetovalcev
15.15 Prenos simf. koncerta
Varšavske filharmonije
20.15 Večerni koncert

829 kc Leipzig

361-9 m
4 kW

- 8.30 Orgel. koncert iz cerkve
sv. Nikolaja
9.00 Jutranja slovesnost
11.00 Potovanje in izleti
12.00 Opoldanski koncert
13.00 Gospodarstvo
14.00 Glasovi inozemskega
časopisja
14.30 Splošen pouk glasbe
16.30 Čehov: Medved
17.30 Chopinov valček
18.00 Ruski cerkveni kori
19.30 Vojaški koncert
Plesna glasba

802 kc Stuttgart

374-1 m
4 kW

- 11.15 Evangeljska jutranja
slovesnost
12.00 Koncert
14.00 Otroška ura
15.00 Vrt Epikura
16.15 Zabavni koncert
18.15 Pesniška ura
20.00 Večerna glasba
21.15 Wagnerjev večer. Izvaja
orkester filharmonije

766 kc Hamburg

391-6 m
4 kW

- 8.30 Gospodarsko predavanje:
Za in proti špekulaciji
9.00 Fr. Marc v svojih pismih
in programatičnih spisih
11.00 Prenos iz muzeja za
hamburško zgodovino
11.45 Koncert
14.00 Pevska ura
15.45 Moški zbori
18.00 Parlamentarizem kakor je
in kakor bi naj bil
20.00 »Frühlingsluft«, opereta v
3 dej.
22.00 Aktualnosti
22.30 Zabavna in plesna glasba

739 kc Bern 406 m 15 kW

- 12.50 Opoldanski koncert
- 20.30 Orkestralni koncert
- 21.00 Pevski večer. Jean Ernest, prvi bariton bernskega mest. gledališča
- 21.45 Violinski koncert. Virtuoz Vasco Gandini

712 kc Frankfurt 421-3 m 4 kW

- 8.00 Jutranja slovesnost iz nem. ev. cerkve
- 11.30 Predavanje za starše
- 14.00 Koncert
- 15.00 Mladinska ura
- 16.30 Ura dežele
- 17.30 Koncert
- 20.30 R. Presber bere svoje pesmi
- 21.00 Simf. koncert. Nato plesna glasba

613 kc Zürich 489-4 m 4 kW

- 16.00 Koncert
- 20.00 Pevski koncert dvojnega kvarteta moškega zbora Buchthalen
- 21.35 ca Prenos iz mestnega gledališča: Tretje dejanje iz opere: »Die Meistersinger v. Nürnberg« (R. Wagner)

559 kc München 536-7 m 4 kW

- 12.00 Mestna godba
- 13.45 Sah
- 15.00 Simfonični koncert Radio orkestra
- 17.00 Bralna ura
- 17.20 Švicarska pevska umetnost
- 20.30 »Dorf Venus«: šala s petjem v 3 dej.
- 22.05 Koncert in plesna glasba

- 22.00 Dnevna poročila
- 22.10 Raznovrstne anekdote
- 22.25 Jugoslovanske narodne pesmi, poje in spremlja s kitaro B. Nikolić
- 23.00 Koncert kr. garde: Narodne pesmi, koračnice, plesi

973 kc Zagreb 305-3 m 07 kW

- 13.10 Ples
- 13.45 Dnevna in vremenska poročila
- 20.00 Angleščina
- 20.15 Kulturne in družbene vesti
- 20.25 Uvod v sledeči prenos
- 20.30 Prenos iz Prage v okviru srednjeevropskega izmenjavanja programov
- 22.30 Dnevna poročila — gospodarska poročila — vremenska napoved

937 kc Breslau 321-2 m 4 kW

- 16.00 Gozd v nemški umetnosti
- 16.30 Zabavni koncert
- 18.00 Ura staršev, predavanje
- 18.30 Ura glasbe, predavanje
- 19.25 H. Bredowa šola: Kaj ima filozofija povedati za praktično življenje? Vir življenja — iskanje človeka!
- 20.15 Gornje šlezki večer. Prenos iz Gleiwitza. Petje, glasba, predavanja, recitacije
- 22.00 Koncert slavcev v parku

892 kc Poznanj 336-3 m 15 kW

- 12.30 Poročila
- 13.05 Gramof. plošče
- 20.30 Večerni koncert
- 23.00 Koncert Radio-orkestra.

829 kc Leipzig 361-9 m 4 kW

- 12.00 Gramofonske plošče
- 16.30 Koncert radio-orkestra
- 19.00 Zgodovina poskusov v svrhu ureditve vseh znanosti
- 20.00 Ljudski orkester, koncert
- 21.00 Simfonični koncert
- 22.00 Poročila: čas, vreme, časopisne vesti, sport

802 kc Stuttgart 374-1 m 4 kW

- 10.30 Gramof. plošče
- 16.15 Popoldanski koncert Radio-orkestra
- 19.15 Prof. Feuerlein: Nekaj o našem glasu
- 20.15 Klavirski koncert. (Orkester filharmonije). Nato zabavni koncert

Ponedeljek, 27. maja

522 kc Ljubliana 575 m 2-5 kW

- 12.30 Reproducirana glasba
- 13.00 Časovna napoved Borzna poročila Reproducirana glasba
- 17.00 Koncert Radio-orkestra: Novak: Parada palčkov, Kalman: Kraljica karnevala, Linke: V carstvu Indre, Leoncavallo: Pagliacci, Leopold: Jugoslovanski Langer: Kresničice
- 18.30 Češčina, g. Novak
- 19.00 Francoščina, dr. Leben
- 19.30 O organizaciji borbe proti raku, prof. dr. Zalokar
- 20.00 Literarni večer gosp. Jože Pahor
- 20.30 Koncert pevskega društva »Slavec«: 1. St. Premrl: Naša pesem, mešani zbor s spremlj. klavirja, 2. F. Adamič: V snegu, 4. April, 5. J. Pavčič: Kaj ve misli, 6. Šopek slov. narodnih pesmi — moški zbor, 7. F. Adamič: Široko je polje Bosanska narodna, 8. F. Adamič: Sem si vzela — Frekmurska narodna, 9. A. Andžel: Dragi je daleko, 10. A. Andžel: Igra kolo mešani zbora, 11. D. Jen-

ko: Zbor ciganon iz spevoigre »Vračarac«, 12. Dr. Schwab: Dobro jutro — mešani zbori s spremlj. klavirja

- 21.30 Valček večer, izvaja Radio-orkester: Waldteufel: Pa nikoli več, Feldmann: Egiptovske noči, Lehar: Zlato in srebro, Nedbal: Kavališki valček, Lanner: Peštanski valček, Lehar: Eva valček
- 22.30 Časovna napoved Dnevna poročila

659 kc Belgrad 455 m 2-5 kW

- 12.00 Časovna napoved
- 12.10 Gramofonske plošče
- 12.30 Gosp. poročila, Borza
- 12.45 Radio-kvartet: Kalman: Čardaška kneginja, Palmgreen: Labod, Inprecht: Podoknica, Strauss: Poslednji valček
- 13.15 Dnevna poročila
- 20.00 Glasba in življenje, predava dr. Felber, Telovadska morala, pred. dr. Dragič
- 20.50 VI. komočni koncert: glasba XVI. in XVII. stoletja, Pergolesi: Trio, Gaillard: Sonata a molli Veracini: Sonata, Locatelli: kvartet

Radio

Domači izdelek!

akumulatorske katočne in anodne baterije proizvaja

»VATRA - AKUMULATOR«

Ing. J. & F. Domicelj, Maribor, Strossmayerjeva ulica števil. 3 - Zagreb, Sajmišče 55

766 kc Hamburg 391.6 m
4 kW

- 17.30 Proč z napredkom! Letalstvo in radio moramo pobijati!
18.00 Radio-koncert
19.25 Delavska ura: Izobrazba delavca in njena kulturna naloga
20.00 Pevska ura
21.00 »Dörte Jessen«, bere avtor Kinau

739 kc Bern 406 m
1.5 kW

- 16.00 Popoldanski koncert
20.00 Trio. Veseloigra
21.30 Koncert

712 kc Frankfurt 421.3 m
4 kW

- 6.30 Jutranja gimnastika
15.55 Gospodinjstvo

- 16.35 Koncert
19.10 Moderno dijaško življenje.
20.15 Lahka večerna glasba

613 kc Zürich 489.4 m
4 kW

- 19.35 Schmitz: Žensko vprašanje
20.00 Violina. Igra Wolfram Friedrich
20.45 Gostovanje Madlen Madson. I. Moderne vesele pesmi. II. Dunajske pesmi

559 kc München 536.7 m
4 kW

- 12.55 Opoldanski koncert
15.30 Tehnične novosti
16.00 Čajni koncert
17.00 Bralna ura: L. Anzengruber: Gott verloren
18.10 Življenje dela
19.50 Zabavni koncert Radio-tria
21.20 Komorna glasba

- 17.50 Popoldanski koncert
19.15 Recitacije
20.00 Prenos za vojake
20.15 Prenos Varšavske filharmonije

829 kc Leipzig 361.9 m
4 kW

- 12.00 Gramof. koncert
13.45 Voščilni kljci
14.00 Radio vesti. Nato branje.
16.30 Glasbeni popoldan
18.05 Razgled žene po svetu
19.00 Sport in dražilo
20.05 »Mordaffäre Duppler«
22.00 Poročila. Nato plesna glasba

802 kc Stuttgart 374.1 m
4 kW

- 10.30 Gramof. plošče
15.30 Žensko predavanje: Proste počitnice
16.00 Popoldanski koncert
20.00 »Mordaffäre Duppler«
21.30 Nova glasba. Nato do 0.00 zabavna glasba

766 kc Hamburg 391.6 m
4 kW

- 11.30 Plesi in rajanja. Predavanja.
16.15 Radio-orkester
20.00 Herbert-Jansen koncert
21.00 Muzikalične komedije

739 kc Bern 406 m
1.5 kW

- 16.00 Koncert
16.30 Gospodinjstva ura
17.00 Koncert
20.00 Intervju s cellistom Haraldom Barthom
21.30 Lahka večerna glasba

712 kc Frankfurt 421.3 m
4 kW

- 13.50 Gramof. plošče (operetni Slagerji)
17.00 Koncert Radio-orkestra
19.10 Sah (dr. Mannheimer)
19.30 Prenos iz avtomobilne tvornice
20.00 »Mordaffäre Duppler«
21.30 Nova domača glasba

613 kc Zürich 489.4 m
4 kW

- 11.00 Koncert domačega kvinteta
20.00 Vesel Senff-Georgi večer. Sodčujejo: Senff-Georgi in bišni orkester

559 kc München 536.7 m
4 kW

- 11.20 Gramof. koncert
12.35 Z mikrofonom na modernem kolodvoru
13.20 Opoldanski koncert
14.45 Žensko predavanje
16.00 Zabavni koncert Radio-tria
17.45 Oblike življenja
18.05 Koncert tria
20.00 Koncert 13 letnega violinškega virtuozna Schneiderhana
21.00 Kar vsak zna. — Koncert Radio-orkestra

Torek, 28. maja**522 kc Ljubljana** 575 m
2.5 kW

- 12.30 Reproducirana glasba
13.00 Časovna napoved
Dnevna poročila
17.00 Koncert Radio-orkestra: Rossey: The Handicap, Petras: Meseč. noč na Alstru, Gade: Nočni zvoki iz Ossiana, Volkmann op. 44: Andante iz D-mol simfonije, Jessel: Deklica iz Črnega lesa
18.30 Zgodovina Slovencev, prof. Kranjec
19.00 Nemščina, gospa dr. Piškernik
19.30 Naše sosednje države: Italija, dežela in ljudstvo: Srednja in južna Italija, dr. Bovinac
20.00 Anton Medved: Kacijanar, žaloigra v 5 dej. Za 60 letnico Medvedovega rojstva izvajajo člani nar. gled.
21.30 Koncert Radio-orkestra: S. Ziehrer: Ponočnjaki, Beethoven: Adagio cantabile, Maly: Slovenska
22.00 Časovna napoved
Dnevna poročila

659 kc Belgrad 455 m
2.5 kW

- 12.45 Gramofonski koncert
17.00 Vloga žene kot matere, predava prof. dr. Milojević
17.25 Branje iz Tolstojevih del
17.45 Radio-kvartet
18.25 Nemščina
20.00 Delo in naloga »Jadranske straže«, predava p. Lukić, vojni kurat

- 20.25 Srbski ciganski orkester s svojim kapelnikom Grujićem

- 21.15 Dnevna poročila
21.25 Br. Nušić v radiu
22.00 Radio-kvartet: Wagnerjev večer
23.00 »Petrof« klavir

973 kc Zagreb 308.3 m
0.7 kW

- 13.15 Plošče
13.45 Dnevna in vremenska poročila
17.00 Popularen popoldanski koncert radijskega kvarteta »Sidak«: Goldmark, Predigra k op. »Merlin«: Gilet, Loin du Bal, Lalo, Prelude in serenada iz Balletne Suite; Petras, Mesečna noč na Alsteri; Izquier, La Paloma; Hubay: a) Vision, b) Arie (violinški solo, Karel Šulc); Gilet, Eternelle ivresse; Jose, Senija; Charles, Fox-trott; Cadmen, My desire; Blou koračnica

937 kc Breslau 321.2 m
4 kW

- 14.35 Otroška vesela ura
16.30 Zabavni koncert
18.00 Domovinoznanstvo
20.15 Koncert. (Bruchner in H. Pfitzner.) Simf. plesi
22.00 Prenos iz Berlina: Časopisni razgled. — Koncert slavčkov iz brezslavskega parka

892 kc Poznanj 336.3 m
1.5 kW

- 7.00 Jutranja gimnastika
13.05 Gramof. plošče

Sreda, 29. maja

522 kc Ljubljana 575 m 2-5 kW

- 12.30 Reproducirana glasba
13.00 Časovna napoved
Borzna poročila
Reproducirana glasba
17.00 Koncert Radio-orkestra:
Wachlin: Zračna pošta,
Lindsay: Poranek, Kal-
mann: Grofica Marica, Nel-
son: Rdeči mlin
18.00 Otroški kotiček, radio-
telka
18.30 Iz rastlinstva, ga dr. Pi-
skernik
19.00 Bled in okolica. Propa-
gandno predavanje v nem-
škem, slovenskem in če-
škem jeziku, sestavil rav-
natelj Pintar
19.30 Srbohrvaščina, prof. Ma-
zovec
20.00 Koncert akadem. okteta:
Jereb: O kresu, Jereb: Pe-
lin roža, Pavčič: Pesem o
kapitanu, Adamič: Poloni-
ca, Ravnik: Solnce v ze-
nitu, Dev: Kvišku plava
moje hrepenenje, Adamič:
Kregata se baba in de-
vojka, Schwab: Večer na
morju, Gotovac: Pod jor-
govanom
21.00 Nemška glasba II, izvaja
Radio-orkester: Weber:
Divji lovec, Beethoven:
Adagio iz sonate Patheti-
que, Mayer: Kraljica lutk,
Kuhlan: Andante iz so-
nate op. 55, Urbach: Iz
Mozartovega albuma, Wag-
ner: Sigmundovva ljubav-
na pesem, Kockert: Lju-
bimkanje
22.00 Časovna napoved
Dnevna poročila

659 kc Belgrad 455 m 2-5 kW

- 12.45 Radio-kvartet, Kalmann:
Cirkuška princesa, Alleter:
Serenada, Neswadba: Lo-
relei, Čajkovskij: Na vasi
20.00 Umetno gnojenje, predava
g. Obrenović
20.25 Milanče cincarče s har-
moniko
21.00 Dnevne vesti
21.10 Radio-kvartet, Beethoven,
2. stavek, Haydn: Serena-
da, Debussy: Petite Suite,
Beethoven: Turška korač-
nica
22.15 Jazavac pred sodiščem,
Kočičeva enodejanka, Ko-
medija
22.50 Radio Jazz-orkester
23.40 »Petrof« klavir

973 kc Zagreb 308-3 m 0-7 kW

- 13.15 Plošče
13.45 Dnevna in vremenska po-
ročila
19.45 Predavanje Zagrebskega
zdravniškega društva: Dr.
Steffi Winter, Kako var-
ujem dojenčke poleti
driske?
20.00 Angleščina
20.15 Kulturne in društvene vesti
20.30 Simultanski prenos iz
Ljubljane
22.30 Dnevna in vremenska po-
ročila

937 kc Breslau 321-2 m 4 kW

- 16.00 Mladinska ura
16.30 V narodnem duhu, glasba
18.00 Raziskovanje in pomen
pravljic
18.25 Sportna mladina pred
mikrofonom
20.00 »Etagenhaus«, — Paličeva
igra. Nato različna glasba
22.00 Mikrofon poslušaj pomlad:
Slavčevo petje iz breslav-
skega parka

892 kc Poznanj 336-3 m 1-5 kW

- 13.05 Gramof. koncert
17.55 Ljudski koncert vojaške
godbe
20.15 Poljska glasba

829 kc Leipzig 361-9 m 4 kW

- 10.50 Gospodinja in štedlji-
vost
12.00 Gramof. koncert
16.30 Koncert Radio-orkestra
18.05 Poročilo z delovnega trga
20.00 Klavirski koncert (v treh
stoletjih)
21.15 Schönlauf bere svoja dela
22.00 Poročila, Nato plesna
glasba

802 kc Stuttgart 374-1 m 4 kW

- 10.30 Gramof. plošče
12.00 Promenadni koncert, nato
plošče
16.00 Zbiranje znamk za mla-
dino
16.35 Nova plesna glasba
17.00 Polaganje osnovnega ka-
mna berlinskega radio
doma
18.15 Radio in jezik
20.00 Ljudski koncert filharmo-
ničnega orkestra
16.00 Pesmi G. Mahlerja
17.00 Komorna glasba
18.00 Zabavna glasba
19.25 »Undine«, opera v 4 dej.,
Prenos iz Hanovra

739 kc Bern 406 m 1-5 kW

- 16.00 Koncert
20.00 Francosko zgodovinsko
predavanje
20.30 Prenos iz Lausanne »Za-
bavni koncert«, godba in
moški zbor

712 kc Frankfurt 421-3 m 4 kW

- 10.40 Sola kuhanja
13.15 Gramof. plošče (Haydn)
16.35 Koncert Radio-orkestra:
Nova plesna glasba
18.10 Književna ura
19.10 Novodobna tehnika
20.15 »Schelme und Vaganten«,
prednaša L. Hardt
21.15 Prvenci

613 kc Zürich 489-4 m 4 kW

- 17.15 Za mladino: »Pro inven-
tute«
20.00 Iz del živečih komponistov,
Karl Theo Wagner poje
pesmi Richarda Strauša.
Pri klavirju: Rich. Strauß
20.50 »Iz drugih šopkov.« Orke-
ster

559 kc München 536-7 m 4 kW

- 12.55 Opoldanski koncert
15.30 Spominski dnevi tedna
16.00 Zabavni koncert kvarteta
17.45 Mladinska ura
19.00 Pevska ura
20.00 Mornar, še en dan...
21.25 Koncert Jazz-orkestra

Na letošnjem ljubljanskem velesojmu
od 30. maja do 9. junija razstavi

RADIO LJUBLJANA

serijo aparatov od preprostega detek-
torja do razkošnega superpozicijskega
aparata. — Obiščite paviljon K.

Cetrtek, 30. maja

522 kc Liubliana

575 m
2.5 kW

- 10.30 Dela v vinogradu, zatiranje škodljivcev, F. Kafol
11.00 Koncert Jonny Jazzband
15.00 Reproducirana glasba
15.30 Calderon: Stanovitni kraljevič-drama v 3. dej. Izvaja ljublj. kat. društvo rokodelskih pomočnikov
16.30 Petje ljublj. katol. društva:
1. Jenko: Rojakom, 2. Vodopivec: Na poljani, 3. Vodopivec: O večerni uri, 4. Ipavc: Imel sem ljubi dve, 5. Schwab: Usehli cvet, 6. Mirk: Na trgu, 7. Krek: Ljubezen in mlad, 8. Hajdrih: Slabo sveča je brlela, 9. Korjancič: Popotna pesem, Vmes godba terceta ljublj. katol. društva
18.00 O pomenu rokodelskih društev, predava prof. dr. Jerč Lavračič
20.00 Evharistični oratorij, izvaja cerkveni zbor iz Viča:
1. Goller: Slavospev, 2. Sattner: O Jezus naših src radost, 3. Hochreiter: Praznika sveta, 4. Mav: Moli zemlja, 5. Hochreiter: Beseda večna, 6. Dr. Kimovec: Srce Kraljevo, 7. Premrl: Do Marije, 8. Sattner: Vijemo ti vence, 9. Vodopivec: Imaculata, 10. Bunc: Spomni se, 11. Sattner: Zdrava morská zvezda, 12. Rihar: Zbogom dan's Marija pravi
21.00 Religiozna glasba, izvaja Radio-orkester: Schubert: Prošnja, Gounod: Ave Marija, Noren: Aria Religioza, Schubert: Ave Marija, Beethoven: Narava slavi Boga, Kreutzer: To je Gospodov dan, Mozart: Zbor duhovnov iz op. Čarobna piščal, Mendelsohn: Bartholdy, Liszt: Consolation, Chopin: Preludij
22.00 Časovna napoved
Dnevna poročila

659 kc Belgrad

455 m
2.5 kW

- 12.45 Gramofonske plošče
17.30 Otroška ura, Čonić bere pravljice
17.25 Iz naših izdanj in časopisov, predavanje
17.45 Prenos gardne godbe ali radio-orkester

- 18.25 Srbščina, jezikovne vaje
20.00 Novosti iz biologije, vseuč. prof. dr. B. Milojević
20.25 Dr. Kašanin bere svoje novele
20.50 Dnevna poročila
21.00 »Musica sacra«. Cerkevni koncert iz katoliške cerkve, Orgle: Preludij, Bach: Sonata za violino, Gregorijansko petje, Matheson: Air, Mozart: Ave verum, Händel: Sonata, sopr. poje g. Adamović, Korno petje, Nardini: Andante, Orgle: Postludij

973 kc Zagreb

308.3 m
0.7 kW

- 11.30 Dopoldanski koncert
17.00 Prenos nogometne tekme
19.15 Kulturne in društvene vesti
19.20 Uvod v sledeči prenos
19.30 Simfonični koncert češke filharmonije, Prenos iz Prage
21.30 Dnevna in vremenska poročila
21.40 Lahka večerna glasba

937 kc Breslau

321.2 m
4 kW

- 12.00 Opoldanski koncert, (Prenos iz Gleiwitza.) Fantazije iz »Tosca« (Puccini), ekstaza (Gaune), Legende d'amour (Bece), Fantazija iz »Marthe« (Flotov), List iz albuma (Wagner)
16.00 Ura knjig: Poročila in referati
16.30 Nove otroške pesmi
17.20 Duhovne pesmi
18.00 Ženska vprašanja: Ženski svetovni kongres 1929
18.25 Abt: Zena bere časopis
19.30 »Knez Igor«. Prenos Borodinove opere iz mestnega gledališča

892 kc Poznanj

336.3 m
1.5 kW

- 13.05 Gramof. koncert
17.55 Popoldanski koncert
19.15 Kmetijsko predavanje
20.30 Orgelski koncert
23.00 Koncert Radio-orkestra

829 kc Leipzig

361.9 m
4 kW

- 12.00 Gramof. koncert
16.30 Koncert Radio-orkestra
18.05 Veslaška poročila
19.00 Westheim: I. Umetnost, okus, moda
19.30 Jenssen: »Bebel« II.

- 20.00 Koncert ljudske akademije v Dresdenu
21.00 Iz svetovne literature
22.05 Poročila

802 kc Stuttgart

374.1 m
4 kW

- 10.30 Gramof. plošče
15.45 Botanična ura
16.15 Popoldanski koncert Radio-orkestra
18.15 Predavanje: Zena na odru
18.45 Zdravilna moč in nevarnosti hipnoze
19.15 Predavanje: Zena v umetnosti
20.00 »Willis Frau«, veseloigra v 3. dej.
21.45 Koncert Radio-orkestra

766 kc Hamburg

391.6 m
4 kW

- 16.15 Koncert za dva klavirja, osmercrožno
19.25 Človek in solnce. Predava dr. Dohrn
20.00 Koncert harf
21.00 Internacionalna glasba in radio. Predavanje in predvajanje

739 kc Bern

406 m
1.5 kW

- 16.00 Popoldanski koncert
20.00 Rensko veselje. Petje, recitacije, orkester
21.30 Večer Mozarta in Wagnerja. Orkester

712 kc Frankfurt

421.3 m
4 kW

- 12.30 Gramof. plošče (korna glasba)
15.05 Mladinska ura
16.35 Koncert Radio-orkestra
18.30 Nasveti za mater in otroka
19.00 Angleški volivni govori
21.15 Simf. koncert
21.45 Koncert Radio-orkestra

613 kc Zürich

489.4 m
4 kW

- 11.00 Koncert hišnega kvinteta
17.15 Za deco pripoveduje Nelly Schmid: »Märli«
20.00 Paul Haller: Večer. Ob desetletnici njegove smrti privedi Ženska švic. zveza književnikov. Sodeluje »Freie Bühne, Zürich«

559 kc München

536.7 m
4 kW

- 10.00 Katoliška jutranjica, Pat. Lippert: Bližina Boga
12.00 Jutranji koncert
15.30 Alpske nezgode in kako se jih obvarujemo
16.00 Čajni koncert Radio-tria
18.00 Klavirski koncert
20.00 Mendelsonovi oratoriji
21.35 Gramof. plošče

Petek, 31. maja

522 kc Liubliana 575 m 2·5 kW

- 12.30 Reproducirana glasba
13.00 Časovna napoved
Borzna poročila
Reproducirana glasba
17.00 Koncert Radio-orkestra:
Dellinger; Don Cesar,
Ertl; Velikomesna deca,
Flotov; Fantazija iz opere
Martha, Uhl; Dunajski bo-
heme
18.00 Primerjajoče veroslovje,
vseuč. prof. dr. Ehrlich
18.30 Gospodinjstvo, gdč. Cilka
Krekova
19.00 Francoščina, dr. Leben
19.30 Iz glasbenega sveta, dr.
Vurnik
20.00 Pevski večer gdč. Rohr-
mannove, 1. Škerjanc:
Pred ogledalom, 2. Šker-
janc: Počitek pod goro,
3. Tschalkowsky; Naj pade
tvoj glas, 4. R. Strauss:
Tajni poziv 5. J. Pavlič:
Uspavanka, 6. Dvořak: Ru-
salka, 7. Leoncavallo: Ba-
jazzo; Nedda, 8. Halevy:
Zidinja; Romanca Rehe,
9. Weber; Carostrelec,
Vmesne točke izvajata na
citre gg. Loeskeja; 1. Gozd-
ni odmevi, 2. Girlov val-
ček, 3. Zlata Elza, 4. Du-
najski izvoščki, 5. Večerni
spomini — fantazija, 6.
Mlinarica — valček, 7.
Venček slovenskih pesmi,
8. Lepa naša domovina,
Koncert Radio-orkestra:
Urbach; Per aspera ad
Astra, Strauss; V ljube-
zenskih sferah, Rossini:
Semiramis, Beethoven:
Andante iz 5. simp. Brown-
Ayer; Ohio Trik-Trot
22.00 Časovna napoved
Dnevna poročila

659 kc Belgrad 455 m 2·5 kW

- 12.45 Gramofonske plošče
13.15 Dnevna poročila
20.00 Življenske slike in ane-
kdote iz antike, predava
prof. dr. Budimir
20.25 Tamburaški zbor vojvodin-
skih študentov
21.15 Branje iz Dostojevskijevih
del
21.40 Radio-kvartet s sodelova-
njem g. Vere Gorske (alt),
Thomas; Mignon, Debussy;

Hčerka, Gounod-Bach: Ave
Maria, Leoncavallo; Ba-
jazzo
22.45 Dnevna poročila, Šah

973 kc Zagreb 308·3 m 0·7 kW

- 13.15 Plošče
13.45 Dnevna in gospodarska po-
ročila
20.15 Ivo Šrepel: Vodstvo po Za-
grebških umetniških ate-
ljejih (Uvodno predavanje
vodstva radijske postaje
za 2. junija)
20.30 Lahka večerna glasba
21.50 Dnevna in vremenska po-
ročila
22.00 Lahka večerna glasba (Na-
daljevanje)

937 kc Breslau 321·2 m 4 kW

- 9.30 Šolski radio
16.00 Nasveti za gospodinjjo. —
Predava El. Hoffmann
16.30 Josef Haydn. Glasbena
prireditve ob 120 letnici
njegove smrti
18.15 Glasba
19.00 Šlezija ima besedo
19.25 Socialno zavarovanje ali
prilno hranjenje
19.50 Maj v pesmi. Radio-kro-
žek
20.50 Z mikrofonom po Breslavi
Smehljajoči se mikrofoni

892 kc Poznanj 336·3 m 1·5 kW

- 13.05 Gramof. koncert
17.05 Predavanje o žensk. vo-
lilnem gibanju v Franciji
17.55 Ljudski koncert
20.15 Koncert poznanjskega
konservatorija
22.15 Večerni koncert

829 kc Leipzig 361·9 m 4 kW

- 12.00 Gramof. koncert
16.30 Haydnov popoldan
18.05 Esperanto
19.00 Novosti o radiu
20.00 Simf. orkester: Iz italijan-
skih oper
21.00 Klengel s svojimi deli
22.00 Poročila. Nato plesna
glasba

802 kc Stuttgart 374·1 m 4 kW

- 10.30 Gramof. plošče
16.15 Popoldanski koncert
Radio-orkestra
18.00 Koncert Radio-reklame
20.05 »Mamzelle Nitouche«,
opereta v 3 dej.

766 kc Hamburg 391·6 m 4 kW

- 11.30 Takt in ritem v glasbi —
dr. Brehmer
16.15 Plesna glasba
18.00 Večerni koncert
20.10 Guarneri kvartet
21.10 Ples na prostem

739 kc Bern 406 m 1·5 kW

- 16.00 Popoldanski koncert
20.00 Ljudski večer
21.00 Pren. iz Mönireuxja, Orke-
stralni koncert

712 kc Frankfurt 421·3 m 4 kW

- 12.15 Gramof. plošče (ruska
glasba)
16.35 Gospodinjski popoldan
17.15 O zakonu. (Predavanje
Ženske zveze)
17.45 Radio-orkester: Iz moder-
nih oper
18.45 Ura Radio-kluba
19.45 Napredek znanosti in teh-
nike
20.05 Tedenski filmski pregled
20.15 »Mamzell Nitouche«

613 kc Zürich 489·4 m 4 kW

- 13.30 Turistično izveštje švic.
avtomobilnega kluba
17.45 Vremenska poročila; po-
ročilo o cenah na curiškem
trgu
20.00 Iz oper R. Wagnerja in v.
Meyerbeera
21.00 Koncert domačega kvinteta
orkestra

559 kc München 536·7 m 4 kW

- 11.20 Gramof. plošče
12.55 Opoldanski koncert
14.45 Ženska ura: Kako poma-
gam otroku pri šolski na-
logi
16.00 Zabavni koncert (ljudska
operetna glasba)
17.05 Dan ministra, kramlja
min. svetnik Goslar
19.00 Moj sosed in jaz. Iz prava
vsakdanjega življenja
19.35 »Rigoletto«

Sobota, 1. junija

522 kc Ljubljana ^{575 m} _{2-5 kW}

- 12.30 Reproducirana glasba
13.00 Časovna napoved
Borzna poročila
Reproducirana glasba
17.00 Koncert Radio-orkestra:
Rosey: Kralj Karneval,
Waldteufel: Car siren, Oounod:
Fantazija iz opere Faust,
Vmesne speve poje zbor Mestne žen. realne gimnazije
18.00 O športu, dr. Sarabon
18.30 Nemščina, gospa dr. Piskernik
19.00 Zgodovina Slovencev, prof. Kranjec
19.30 Delavska ura
20.00 Koncert Radio-orkestra:
Weber: Euryanthe, Čajkovsky:
Andante iz pete simp.
20.30 Prenos zagrebškega programa
22.00 Časovna napoved
Dnevna poročila

659 kc Belgrad ^{455 m} _{2-5 kW}

- 12.30 Gospodarske vesti, Borza
12.45 Radio-kvartet, Glinka:
Dvom, Puccini: Tosca
13.15 Dnevna poročila
17.00 Otroška ura, Mica Bandić
bere pravljice
17.25 Plesna ura radio Jazz-orkestra
18.35 Veslaški sport v Jugoslaviji,
predava M. Stefanović
20.00 Narodozdravstvena ura, O
kužnih klicih, predava dr. Saulič
20.25 Radio-kvartet s sodelovanjem
tenorista Gabajeva, Sidney:
Geisha, Carosio: Povratek,
Castaldon: Musica proibita,
Waldteufel: Dršalka
21.25 Dnevna poročila
21.35 »Najemnina«, Scena iz B.
Nušića
22.10 Srbski ciganski orkester
pod vodstvom kapelnika S.
Grujića

973 kc Zagreb ^{308-3 m} _{0-7 kW}

- 13.15 Plošče
13.45 Dnevna in gospodarska poročila
19.30 Iz svetovne književnosti:
Zivko Bertič: Iz knjige: Usode ženā
20.15 Knjižna ura
20.30 Simultani prenos po Ljubljani:
Slovanske melo-

- drame. Sodelujejo Vika Podgorska, članica zagrebškega narodnega gledališča in Melitta Pozajič (Klavir):
Zdenek Fibich: Sveti večer. — A. S. Arenski: Dve melodeklamaciji: 1. Kako lepe, kako sveže so bile rože... 2. Lazurno kraljestvo. — Zdenek Fibich: Povodaji mož
21.50 Dnevna in vremenska poročila. — Sportni teden
22.10 Lahka večerna glasba

937 kc Breslau ^{321-2 m} _{4 kW}

- 15.45 Nove Reklamove izdaje klasikov (Fontane, Meyer)
16.15 Iz dunajskih operet. Različni in priljubljeni žagerji
17.45 Film tedna. Referira Bahlinger
18.30 Lekarna v javnem življenju Razgovor z lekarnarjem g. Schubertom
19.25 Vzhodno evropsko vprašanje. Predava profesor dr. Hanisch
19.50 Od stotega do tisočega
20.15 Vesel konec tedna. Radio-orkester in petje
22.30 Prenos plesne glasbe iz Berlina

892 kc Poznanj ^{335-3 m} _{1-5 kW}

- 13.05 Gramof. koncert
16.30 Pogovor o skavtih
17.10 Predavanje o časopisju
17.30 Pesniške recitacije
20.30 Prenos iz Varšavske opere
24.00 Nočni koncert

829 kc Leipzig ^{361-9 m} _{4 kW}

- 12.00 Gramof. koncert
16.00 Šah (Blümlich)
16.30 Koncert Radio-orkestra
19.00 Renesansa klavirskega koncerta
19.30 O zbiranju znamk
20.00 Prenos iz Hamburga: Variete za orkester
22.30 Poročila ter napoved nedeljskega programa

802 kc Stuttgart ^{374-1 m} _{4 kW}

- 14.30 »Don Carlos«, izbrane scene
16.35 Popoldanski koncert: I. K. 120. smrti. dnevu Haydna. II. Stara plesna glasba
18.45 Za in proti amerikanizmu

- 20.30 Slavnostna prireditev ob 700 letnici mesta Horb. (Filharm. orkester). Nato »Die Fahnenweihe zu Kraglfing«, Funkbrett in plesna glasba

766 kc Hamburg ^{391-6 m} _{4 kW}

- 16.15 Moderni dirigenti
16.35 Danzig — Poljaki in Nemei. (Dr. Recke).
17.00 Nova filmska glasba
19.00 Tranzitni promet živeža v hamburškem pristanišču
20.00 Varieté za orkester
22.20 Plesna glasba

739 kc Bern ^{406 m} _{1-5 kW}

- 16.00 Popoldanski koncert
20.00 Sportno predavanje
20.30 Popularen večer

712 kc Frankfurt ^{421-3 m} _{4 kW}

- 13.15 Gramof. plošče (Ljudski koncert)
16.35 Koncert Radio-orkestra: (k Haydnovi stoletnici)
18.00 Svečanost v zbornični dvorani mestne hiše
19.45 Glasba kot vzgojni faktor
20.15 »Djamileh«, opera. Nato »Die Riesenweller«, Radio-cabaret. — Potem pa do 24.30 plesna glasba

613 kc Zürich ^{489-4 m} _{4 kW}

- 16.00 Koncert seksteta harmonik
19.00 Zvonjenje curiških cerkva
19.50 Koncert elitnega zbora madolinskega orkestra »Carmen« Curih
20.30 Nastop odra »Die Freie Bühne« Curih v sluhoigrji: »Pisalni stroj! Pisalni stroj!
21.20 ca. Godbena zsbava. Jodlerduett gospa Spühler in W. Rubin; pri klavirju F. Böhler jr.
22.10 Narodni zbor: »Echo aus Bürgerstock«

559 kc München ^{535-7 m} _{4 kW}

- 14.30 Opoldanski koncert
16.00 Zabavni koncert komornega kvarteta
17.30 Znamenitosti našega planeta
18.00 Komorna glasba
19.30 Koncert s kitarami
20.00 Pester večer; proizvajajo Radio-orkester
20.05 Koncert in plesna glasba do 0.30

nic a), pridevniki (malom), števniki (deveta), zaimki (ovu) in prislovi (sutra).

Razen teh govornih razpolov opravljajo službo dodatkov ali dopolnil tudi deležniki in nedoločniki, — n. pr.: žeteoci žanju pjevajući; došavši Marko k meni sve mi reče; popesmo se na brdo, obraslo jelama; vratio sam ti pročitanu knjigu; naposled pa še primer za infinitiv: učenci stadoše čitati.

Dopolnilo se rabi pretežno v četrtem sklonu, n. pr.: seljaci oru njivu; ta raba se najbolje opaža pri prehajalnih glagolih. Razen tega imamo dopolnila tudi v drugih sklonih, n. pr.: bojim se nesreće; sin vjeruje ocu; Bog se brine sirotama. Včasih se pa tudi akuzativ ali četrti sklon (tožilnik) pridruži tudi dopolnilu v kakem drugem sklonu, n. pr.: oslobodi nas nesreće; dao sam bratu knjigu; živko završi pismo ovim riječima.

Često imamo tudi dopolnila s samostalniki in predlogi, n. pr.: izidoše iz grada; dodite k meni; uvenu vijenac od ruža; ljubav prema narodu moramo hvaliti; Luka kopa s Markom.

*

Nekaj nenavadnih rab: desnica ruka; jedinica kći, siromasi ljudi; vsa ta dopolnila, ki so samostalniki, lahko spremenimo v pridevnike, — n. pr.: desna ruka, jedina kći, siromašni ljudi.

*

Pristavek ali apozicija se javlja v eni ali več besedah, n. pr.: u ono je vrijeme vladao hrvatski kralj Zvonimir; to je odredio blagorodni gospodin načelnik; živio je u Rimu, glavnom gradu Italije; mene starca, ovom poslu vješta, poslušajte!

*

Sledi konverzacija po Serbokroatisch-Deutsches Gesprächsbuch od Vladimira Čorovića, Sammlung Goeschen.

Nemščina.

Poučuje prof. ga. dr. A. Piskernik.

(V torek ob 19 in soboto ob 19:30.)

Der Weg zum Unterricht.

1.

Die Kinder **sollen** lernen. Sie **müssen** fleißig sein. Sie **können** bald lesen, rechnen, zeichnen und schreiben. Dann **dürfen** sie spielen, singen und springen. Einige **wollen** zum Unterrichte laufen; sie **mögen** nicht langsam gehen. Sie **dürfen** aber nicht laufen und **müssen** langsam gehen. Auch ihr **dürft** nicht laufen. **Lasset** die Bücher nicht zu Hause. Die Bücher und die Hefte **sollet** ihr nie bekrizeln.

Fritz **muß** zum Unterricht, aber das Buch und das Heft, das Papier und der Federstiel, der Bleistift und das Lineal sind ihm zu schwer. Oft **läßt** er sie zu Hause. Auch heute ist der Himmel so schön und die Vögel zwitschern im Garten; Fritz **will** nicht zum Unterricht.

Fritz hat einen Bruder und sagt zu ihm: »Otto, ich **will** heute nicht lernen, ich **will** nicht rechnen, ich **will** nicht lesen; **willst** du mit mir spielen, singen und pfeifen?« Der Bruder antwortet: »Nein, ich **kann** heute nicht spielen, ich **muß** dem Vater helfen; ich **mag** auch nicht pfeifen.«

2.

Da bellt der Hund Karo. »Lieber Karo«, spricht Fritz zum Hund, »du **sollst** mit mir spie-

len, du hast nichts zu tun.« »Was sagst du?« beherrscht sich der Hund, »wer bewacht die Rinder und die Schafe und gibt acht auf Haus und Hof? Ich habe genug zu tun, ich **mag** und **darf** nicht spielen.«

Dort fliegt ein Vogel. »Guten Morgen, lieber Vogel«, grüßt Fritz den neuen Freund. »**Willst** du mit mir spielen? **Magst** du mit mir pfeifen und singen?« »Ich singe«, antwortet stolz der Vogel, »nur für mich und meinen Schöpfer und **will** und **kann** dein Gekrächze nicht hören. Auch **muß** ich Nester bauen, **muß** Futter suchen und **muß** für meine Kinder sorgen. Fritz, auch du **sollst** jetzt nicht pfeifen und spielen.«

Fritz bittet nicht mehr zum Spiele. Er grüßt und **läßt** den Vogel ziehen. Nun **will** er arbeiten. Fröhlich eilt er zum Unterricht und lernt fleißig.

Naklonski pomožni glagoli (die Hilfszeitwörter der Aussageweise) so:

dürfen, smeti; **müssen**, morati; **können**, moći, znati; **mögen**, marati, hoteti; **sollen**, morati, treba je; **wollen**, hoteti; **lassen**, pustiti.

Spregatev teh glagolov (Die Konjugation dieser Zeitwörter):

ich	darf	muß	kann	mag
du	darfst	mußt	kannst	magst
er	darf	muß	kann	mag
sie	darf	muß	kann	mag
es	darf	muß	kann	mag
wir	dürfen	müssen	können	mögen
ihr	dürft	müset	könnet	möget
sie	dürfen	müssen	können	mögen

ich	soll	will	lasse
du	sollst	willst	lässest oder läßt
er	soll	will	läßt
sie	soll	will	läßt
es	soll	will	läßt
wir	sollen	wollen	lassen
ihr	sollet	wollet	lasset
sie	sollen	wollen	lassen

Besedni zaklad.

der Federstiel, peresnik
das Gekrächze, krićanje, krokanje
das Lineal, ravnilo
das Nest, gnezdo
der Schöpfer, stvarnik
das Spiel (špil), igra
der Unterricht, pouk
laufen, teći, dirjati;
ich laufe, du läufst, er läuft...
bekritzeln, počekćati;
ich bekrizle, du bekrizelst...
bewachen, stražiti, čuvati;
ich bewache, du bewachst...
zwitschern, žvrgoleti;
ich zwitschre, du zwitscherst...
pfeifen, žvižgati
helfen, pomagati;
ich helfe, du hilfst...
sich beherrschen, obvladati se;
ich beherrsche mich, du beherrschest...
hören, slišati
sorgen, skrbeti
ziehen lassen, pustiti;
ich lasse ziehen, du lässest oder du läßt
ziehen, er läßt ziehen...
zu, pre-
zu schwer, pretežak
nichts, nič
fröhlich, vesel, radosten

